

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การวัดและประเมินผลการศึกษาสำหรับการศึกษาระบบเปิด: รูปแบบและความท้าทายสำหรับปี 2561-2565 เป็นการวิจัยเชิงประเมิน มีวัตถุประสงค์ 5 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการวัดและการประเมินผลการศึกษาของ มสธ. 2) เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) การวัดและการประเมินผลการศึกษาของ มสธ. 3) เพื่อศึกษาทิศทางของระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษาของ มสธ. ในช่วงปี 2561-2565 4) เพื่อสังเคราะห์รูปแบบการวัดและประเมินผลการศึกษาที่ท้าทายของ มสธ. ในช่วงปี 2561-2565 และ 5) เพื่อสังเคราะห์รูปแบบการวัดและประเมินผลการศึกษาที่ท้าทายของ OU5 มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อระบบการวัดและประเมินผลการศึกษาสำหรับการศึกษาระบบเปิดของ มสธ. ครั้งนี้ คือ คณาจารย์ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 148 คน ประกอบด้วย อาจารย์ประจำสาขาวิชา 15 คน อาจารย์นักวัดผล 3 คน นักศึกษา 56 คน กรรมการคุมสอบที่สนามสอบ 58 คน บุคลากรสำนักพิมพ์ 5 คน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการทำข้อสอบ (เจ้าหน้าที่ฝ่ายวัดผลการศึกษา เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดสอบ เจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาแบบทดสอบ) 11 คน

การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ประกอบด้วยผู้บริหาร และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาสำหรับการศึกษาระบบเปิดของ มสธ. ทั้งภายนอกและภายใน มสธ. จำนวน 19 คน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ผู้ออกข้อสอบมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจาก 12 สาขาวิชา อาจารย์นักวัดผล ผู้จัดทำต้นฉบับข้อสอบ บุคลากรสำนักพิมพ์ กรรมการคุมสอบที่เป็นครูประจำโรงเรียนตามศูนย์สอบในจังหวัดต่าง ๆ และนักศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดำเนินการตอบแบบสอบถามพร้อมกำหนดวันส่งคืนแบบสอบถาม เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

3.1 แบบสอบถามปลายเปิด โดยใช้หลักการวิเคราะห์ของ SWOT (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค) เพื่อการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการศึกษาสำหรับการศึกษาระบบเปิดของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

3.2 แบบบันทึกความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการศึกษาสำหรับการศึกษาระบบเปิดของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่ได้จากการสำรวจ เพื่อประกอบการสนทนากลุ่ม

4. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

4.1 สร้างแบบสอบถามจำนวน 6 ฉบับ จำแนกความกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีประเด็นคำถามที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่ม

4.2 ตรวจสอบว่าแบบสอบถามที่สร้างวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อหา ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามรายข้อกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการสอบถาม (IOC) แล้วปรับปรุงข้อคำถามตามผู้เชี่ยวชาญแนะนำ

4.3 ทดลองใช้แบบสอบถาม จำนวน 36 ชุด

4.4 พัฒนา ปรับปรุงแบบสอบถาม

5. การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยสามารถแบ่งออกตามวัตถุประสงค์การวิจัย ได้ 4 หัวข้อ ดังนี้

หัวข้อที่ 1 การศึกษารูปแบบการวัดและการประเมินผลการศึกษาของ มสธ. จากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 148 คน ซึ่งเกี่ยวข้องกับระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษาของ มสธ.

หัวข้อที่ 2 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) การวัดและการประเมินผลการศึกษาของ มสธ. ด้วยวิธีการวิเคราะห์คำตอบจากแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 148 คน

หัวข้อที่ 3 การศึกษาทิศทางของระบบการวัดและการประเมินผลการศึกษาของ มสธ. ในช่วงปี 2561-2565 และการสังเคราะห์รูปแบบการวัดและประเมินผลการศึกษาที่ทำหายของ มสธ. ในช่วง 2561-2565 ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการศึกษา

ของมหาวิทยาลัย เช่น ผู้บริหารมหาวิทยาลัย คณาจารย์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

3.1 ทำหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแนบรายงานผลการสำรวจจากขั้นตอนที่ 1 ไปด้วย

3.2 จัดประชุมที่ห้องประชุมใน มสธ. จำนวน 1 วัน

3.3 สรุปทิศทางและรูปแบบการประเมินผลการศึกษาที่เหมาะสมและทำทนายสำหรับ มสธ. ในช่วง 2561-2565

หัวข้อที่ 4 สังเคราะห์รูปแบบการวัดและประเมินผลการศึกษาที่ทำทนายของ OU5 หลังจากวิเคราะห์กลยุทธ์และรูปแบบการประเมินผลการศึกษาที่ทำทนายและเหมาะสมกับ มสธ. แล้วนำผลของการวิจัยในส่วนของมหาวิทยาลัยสู่ขั้วชัยธรรมาธิราชไปสังเคราะห์ผลร่วมกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ใน OU5

4.1 นำข้อสรุปรูปแบบที่ทำทนายของ มสธ. ในช่วง 2561-2565 ที่ได้ มาเป็นข้อมูลเพื่อสังเคราะห์เลือกรูปแบบที่ทำทนายสำหรับ OU5

4.2 สรุปและพิจารณารูปแบบที่เหมาะสมของ OU5 และรายงานผลร่วมกัน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การวิเคราะห์คำตอบในแบบสอบถาม เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินผลการศึกษาของ มสธ. และเพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) การวัดและการประเมินผลการศึกษาของ มสธ. ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

6.2 การศึกษาทิศทางและการสังเคราะห์รูปแบบการวัดและประเมินผลการศึกษาที่ทำทนายของ มสธ. ในช่วง 2561-2565 ใช้ข้อสรุปจากการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญที่ผู้วิจัยเชิญมา และการสังเคราะห์รูปแบบการวัดและประเมินผลการศึกษาที่ทำทนายของ OU5 ใช้การประชุมหาข้อสรุปร่วมกัน 5 ประเทศ จัดประชุมที่ประเทศเวียดนาม